

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра економіки, менеджменту та
комерційної діяльності
СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ
ДИСЦИПЛІНИ

Назва курсу	ІСТОРІЯ УПРАВЛІНСЬКОЇ ДУМКИ
Викладач	Анна ОРЛОВА, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки, менеджменту та комерційної діяльності
Рівень вищої освіти, галузь знань, спеціальність, освітня програма	Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський) Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування» Спеціальність: 073 «Менеджмент» Освітньо-професійна програма: «Менеджмент»
Контактний тел.	0504527525
E-mail:	annorlova555@ukr.net
Обсяг та ознаки дисципліни	Обов'язкова дисципліна професійної підготовки, змістовних модулів – 2. Форма контролю: залік. Загальна кількість кредитів – 5, годин – 150, у т. ч. лекції – 32 годин, практичні заняття – 32 годин, самостійна робота – 86 години. Формат: очний (offline / face to face) / дистанційний (online). Мова викладання: українська.
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку, розміщеному в інформаційному ресурсі moodle.kntu.kr.ua; у режимі відеоконференцій Zoom, через електронну пошту, Viber, Messenger, Telegram за домовленістю.

Пререквізити	Враховуючи послідовність накопичення знань та інформації, дисципліна належить до обов'язкових освітніх компонентів, що забезпечує отримання здобувачем фундаментальних знань у галузі менеджменту та є базовою для здобуття подальшої освіти за спеціальністю.
---------------------	--

1. Мета і завдання дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Історія управлінської думки» є оволодіння теоретичними знаннями і практичними навичками з питань еволюції управлінської думки; формування у студентів розуміння особливостей теорії та практики управління, необхідних майбутньому менеджеру.

Завданнями дисципліни «Історія управлінської думки» є: вивчення передумов виникнення управління та зародження світової управлінської думки; формування у студентів знань щодо основних етапів розвитку управління, а також щодо шкіл наукового управління та їх основних представників; ознайомлення з особливостями історичного розвитку управлінської думки в Україні.

2. Результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен отримати

Загальні компетенції

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.

ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.

Спеціальні компетенції

СК 3. Здатність визначати перспективи розвитку організації.

СК 12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.

Програмні результати навчання

ПРН 2. Зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

ПРН 3. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.

3. Політика курсу та академічна доброчесність

Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлювати наслідки її порушення.

При організації освітнього процесу в Центральнотехнічному національному університеті здобувачі вищої освіти, викладачі та адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу; Положення про організацію вивчення вибіркового навчального дисциплін та формування індивідуального навчального плану ЗВО; Кодексу академічної доброчесності ЦНТУ.

4. Програма навчальної дисципліни

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Завдання
1	2	3	4
Змістовний модуль № 1. Теоретичні основи, зародження та історичний розвиток управлінської думки			
1	Тема 1. Теоретичні основи курсу «Історія управлінської думки» Мета та значення курсу. Історія виникнення і розвитку теорій управління. Розвиток науки управління. Культурне середовище менеджменту. Організація та управління	16	Усне опитування. Тестування. Презентації індивідуальних завдань. Вирішення ситуаційних завдань та кейсів.
2	Тема 2. Зародження світової управлінської думки Суспільний поділ праці. Внесок у розвиток практики і теорії управління Стародавнього Єгипту. Формування та еволюція управління у Стародавній Месопотамії. Ідеї управління у Стародавньому Китаї. Управління в індійській цивілізації. Розвиток управління в античних державах. Управлінські концепції середньовіччя	20	Усне опитування. Тестування. Презентації індивідуальних завдань. Вирішення ситуаційних завдань та кейсів.
3	Тема 3. Промислова революція та її вплив на розвиток менеджменту	10	Усне опитування. Тестування. Презентації

	Роль меркантилістів та фізіократів в процесі становлення теорії та практики управління (Т. Мен, У, Стаффорд, А. Серра, А. Монкрет'єн, Ф. Кене, Ж. Тюрго). Початок епохи машинного виробництва (Д. Стюарт, А. Сміт, Ж. Б. Сей, Т. Мальтус, Дж. С. Мілль, А. Маршалл). Проблеми управління на ранній фабриці (Д. Монтгомері, Р. Аркрайт).		індивідуальних завдань. Вирішення ситуаційних завдань та кейсів.
4	Тема 4. Розвиток менеджменту в індустріальній системі Управлінська думка в епоху індустріалізації (Р. Оуен, Ч. Беббідж, Е. Ур, Ш. Дюпін). Промислова революція в США (Телеграф Самюеля Ф. і В. Морса, Д. МакКелем, Г. Варнум Пор).	10	Усне опитування. Тестування. Презентації індивідуальних завдань. Вирішення ситуаційних завдань та кейсів.
5	Тема 5. Виникнення і розвиток школи наукового управління Школа наукового управління. Фредерік Тейлор — засновник наукового менеджменту. Науковий менеджмент Генрі Гантта. Наукові розробки подружнього союзу Френка і Ліліан Гілбрет. Організації та принципи управління Гаррінгтона Емерсона.	10	Усне опитування. Тестування. Презентації індивідуальних завдань. Вирішення ситуаційних завдань та кейсів.
6	Тема 6. Становлення адміністративної теорії менеджменту Функції та принципи управління Анрі Файоля. Розвиток концепції А. Файоля. Принципи побудови формальної організації Л. Урвіка. Принципи побудови організації Джеймса Муні. Проблеми лідерства М. Вебера.	10	Усне опитування. Тестування. Презентації індивідуальних завдань. Вирішення ситуаційних завдань та кейсів.
Змістовний модуль № 2. Новітні концепції теорії управління ХХ ст. та тенденції сучасного менеджменту. Управлінська думка в Україні: від зародження до сьогодення			
7	Тема 7. Теорія людських стосунків Концепція школи людських стосунків. Хоторнські експерименти. Джордж Елтон Мейо. Гюго Мюнстерберг - батько школи промислової психології. Філософія бізнесу Мері Паркер Фоллет. Наукові погляди Фріца Ротлісбергера	18	Усне опитування. Тестування. Презентації індивідуальних завдань. Вирішення ситуаційних завдань та кейсів.
8	Тема 8. Школа поведінкових наук. Сучасний біхевіоризм Концепція біхевіоризму. Завдання, засновники, представники школи поведінкових наук. Абрахам Маслоу. Теорія ієрархії потреб. Дуглас Мак-Грегор. Теорія "Х" та "У". Кріс Арджіріс. Теорія	18	Усне опитування. Тестування. Презентації індивідуальних завдань. Вирішення ситуаційних завдань та кейсів.

	“поведінки людини”. Системи управління Ренсіса Лайкерта. Вільям Оучі. Теорія “Z”		
9	Тема 9. Науковий підхід до дослідження управління у XX-XXI ст. Підходи в загальній теорії управління. Теорія загальних систем Людвіга фон Берталанфі Кеннета Боулдінга. Концепція управління згідно з цілями Пітера Друкера. Модель “Мак-Кінсі 7С” Томаса Пітерса і Роберта Уотермана. Концепція стратегічного управління Ігоря Ансоффа. Загальні стратегії Майкла Портера. Особливості та тенденції сучасного менеджменту	18	Усне опитування. Тестування. Презентації індивідуальних завдань. Вирішення ситуаційних завдань та кейсів.
10	Тема 10. Зародження та розвиток наукових досліджень з управління в Україні Управлінська думка в Україні до початку XX ст. Розвиток управлінської думки в Україні до середини XIX ст. Управлінська думка в Україні з другої половини XIX ст. до 1917 р. Розвиток науки управління в Україні за радянських часів. Розвиток сучасної науки управління в Україні	20	Усне опитування. Тестування. Презентації індивідуальних завдань. Вирішення ситуаційних завдань та кейсів.
	Разом	150	

5. Система оцінювання та вимоги

Протягом семестру здобувач вищої освіти може отримати максимум 100 балів, у тому числі: перший рубіжний контроль – 50 балів, другий рубіжний контроль – 50 балів. По поточному контролю здобувач може набрати бали за активність на лекційних та практичних заняттях, виявлення рівня підготовки здобувачів із зазначеної теми під час опитування, тестування, презентації індивідуальних завдань, вирішення практичних задач та кейсів. Більш детальний розподіл балів відображено в курсі на платформі Moodle.

Критерії оцінки заліку:

- «зараховано» – здобувач вищої освіти має стійкі знання про основні поняття дисципліни, може сформулювати взаємозв’язки між поняттями.
- «не зараховано» – здобувач вищої освіти має значні пропуски в знаннях, не може сформулювати взаємозв’язку між поняттями, що вивчаються в курсі, не має уявлення про більшість основних понять дисципліни, що вивчається.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку
90 – 100	A	зараховано
82-89	B	
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. Рекомендована література:

Базова

1. Довгань Л. Є., Ведута Л. Л., Шкробот М. В. Сучасні концепції управління організаціями. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. 278 с
2. Друкер П. Ф. Виклики для менеджменту ХХІ / пер. з англ. Т. Літенської. К. : видавнича група КМ-БУКС, 2020. 240 с.
3. Ковтун Н. С., Літовченко Б. В. Історія вчень менеджменту. Практикум : навч. посіб. Дніпро : Ун-т мит. справи та фінансів, 2019. 74 с.
4. Кредісов А. І. Менеджмент в історичному розвитку як теорія. 2-ге вид., доп. та перероб. Київ : Знання України, 2019. 515 с.
5. Менеджмент і адміністрування: в 2 ч. Ч. 1. Історія менеджменту. Теорія організацій: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / за ред. О. В. Баєвої, Н. І. Новальської. Київ : ДП «Вид. дім «Персонал», 2017. 336 с.
6. Юрик Н. Є. Історія менеджменту : Курс лекцій. Тернопіль : ТНТУ імені Івана Пулюя, 2015. 114 с.
7. K. S. Chandrasekar., A. M. Sumi, J. Asha Devi, M. Al. Ameen. History of Management Thoughts, Text and cases, 2019. 604 p.

Допоміжна

8. Андрущенко Н. О. Особливості української школи менеджменту. Соціально-політичні, економічні та гуманітарні виміри європейської інтеграції України : зб. наук. пр. VI Міжнар. наук.-практ. конф., 17-19 верес. 2018 р. Вінниця, 2018. Ч. I. С. 93–99.
9. Баєва О. В., Новальська Н. І., ЗгалатЛозинська Л. О. Менеджмент і адміністрування: в 2 ч. Ч. II. Менеджмент: навч. посіб. / за ред. О. В. Баєвої, Н. І.

Новальської. К.: ДП “Вид. дім “Персонал”, 2017. 326 с.

10. Кундицький О. О. Менеджмент: навч. посіб. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2021. 316 с.

11. Бірюченко С.Ю., Бужимська К.О. Менеджмент : Підручник / І.В. Бурачек та ін. / під заг. ред. Т.П. Остапчук. Житомир: Державний університет «Житомирська політехніка». Житомир: Вид-во «Рута», 2021. 856 с.

12. Основи менеджменту: Конспект лекцій : навч. посіб. для студентів спеціальності 073 «Менеджмент» освітньо-професійної програми «Менеджмент і бізнес-адміністрування» Укл.: Т.В. Лазоренко, С.О. Пермінова. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 166 с.

13. Підгірна В. Н. Менеджмент: тренінговий курс : навч. практик. Чернівці : Чернів. нац. у-т ім. Ю. Федьковича, 2019. 160 с.

14. Шкільняк М. М, Овсянюк-Бердадіна О. Ф., Крисько Ж. Л., Демків І. О. Менеджмент: Навчальний посібник. Тернопіль: Крок, 2017 р. 252 с.

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри економіки, менеджменту та комерційної діяльності, Протокол №1 від «28» серпня 2023 р.